

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Stefan Krajewski

Warszawa, 25 sierpnia 2025 r.
znak sprawy: BM.zp.058.19.2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: odpowiedź na interpelację nr 11523.

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z interpelacją nr 11523 złożoną przez posła na Sejm RP Pana Krzysztofa Szymańskiego w sprawie w sprawie braku ogłoszenia stanu klęski żywiołowej i niewdrożenia mechanizmów pomocy dla rolników z Żuław, przedstawiam odpowiedzi na pytania zawarte w przedmiotowym piśmie.

- 1. Dlaczego, mimo spełnienia przesłanek przewidzianych w art. 3 Ustawy o stanie klęski żywiołowej (Dz.U. 2002 nr 62 poz. 558), do dnia 1 sierpnia 2025 r. nie ogłoszono stanu klęski żywiołowej na Żuławach?*
- 2. Czy Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi złożyło wniosek do Rady Ministrów o wprowadzenie stanu klęski żywiołowej w celu uruchomienia pomocy publicznej dla poszkodowanych rolników? Jeśli nie, jakie były powody?*

Uprzejmie informuję, że zgodnie z art. 2. ustawy z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej (tj. Dz.U.2025.112) stan klęski żywiołowej może być wprowadzony dla zapobieżenia skutkom katastrof naturalnych lub awarii technicznych noszących znamiona klęski żywiołowej oraz w celu ich usunięcia.

Zgodnie zaś z art. 5. ust.1. ww. ustawy to Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, może wprowadzić stan klęski żywiołowej z własnej inicjatywy lub na wniosek właściwego wojewody.

W tej konkretnej sytuacji ani Wojewoda Pomorski, ani Wojewoda Warmińsko – Mazurski nie złożył wniosku o wprowadzenie stanu klęski żywiołowej na Żuławach, ponieważ, ich zdaniem nie zostały spełnione ustawowe przesłanki wymagane do takiego kroku, a sytuacja nie wymagała sięgania po nadzwyczajne środki, gdyż administracja na tym terenie dysponowała wystarczającymi zasobami do skutecznej reakcji.

Stan klęski żywiołowej jest ogłaszany tylko wtedy, gdy zagrożenie przekracza możliwości działania administracji publicznej, a w przypadku Żuław kryzys, choć poważny, był skutecznie zarządzany w standardowym trybie.

Na Żuławach aktywnie działały służby (strażacy PSP i OSP, Wody Polskie, WOT), a działania ratunkowe i pomocowe były organizowane sprawnie co zmniejszyło społeczną i formalną potrzebę wnioskowania o klęskę żywiołową.

4. *Czy uruchomiono fundusz kryzysowy lub inne mechanizmy wsparcia finansowego dla rolników z terenów dotkniętych podtopieniami na Żuławach? Jeśli tak, jakie kwoty przeznaczono i na jakich zasadach?*
5. *Czy Ministerstwo planuje uproszczenie procedur wypłaty rekompensat i dopłat do zniszczonych areałów, np. w oparciu o dane z wniosków dopłatowych składanych do ARiMR, aby zapewnić szybką i równą pomoc?*

Obecnie stosownie do przepisów rozporządzenia z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. 2015 poz.187 z późn. zm.) komisje powołane przez wojewodów szacują straty w gospodarstwach, w których wystąpiły szkody spowodowane przez grad, deszcz nawalny, ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, powódź, huragan, piorun, obsunięcia się ziemi lub lawinę w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich.

Po dokonaniu oceny strat w gospodarstwach rolnych będzie możliwe określenie ich skali oraz podjęcie decyzji dotyczących wdrożenia dodatkowych form pomocy.

Jednocześnie na podstawie obecnie obowiązujących przepisów producenci rolni poszkodowani w wyniku niekorzystnych zjawisk atmosferycznych posiadający protokoły z oszacowania strat mogą ubiegać się o:

- preferencyjne kredyty na wznowienie produkcji i odtworzenie środków trwałych. Kredyt na wznowienie produkcji w gospodarstwach rolnych, w których wystąpiły szkody spowodowane niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi może zostać udzielony w terminie do 12 miesięcy od daty sporządzenia protokołu przez komisję powołaną przez wojewodę (na podstawie ww. rozporządzenia). Oprocentowanie tych kredytów wynosi 0,5% dla producenta rolnego, który w dniu wystąpienia szkód posiadał ubezpieczone 50% powierzchni upraw rolnych, z wyłączeniem wieloletnich użytków zielonych, lub co najmniej 50% liczby zwierząt gospodarskich, w przypadku pozostałych producentów rolnych oprocentowanie obecnie wynosi 4,6100 %.

Szczegółowe informacje o warunkach i zasadach udzielania kredytów oraz w jakich bankach można starać o ww. kredyty znajdują się na stronie Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa: <https://www.gov.pl/web/arimr/1-kredyty-preferencyjne>;

- ulgę w opłaceniu bieżących składek na ubezpieczenie społeczne oraz regulowaniu zaległości z tego tytułu w formie odroczenia terminu płatności składek i rozłożenia ich na dogodne raty, a także umorzenie w całości lub w części bieżących składek na wniosek złożony do KRUS (art. 41a ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników – Dz. U z 2022 r. poz. 933, 1155 i 2140);

- odroczenie i rozłożenie na raty płatności z tytułu umów sprzedaży i dzierżawy nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa oraz ulg w opłatach czynszu, a także umorzenia raty płatności czynszu z tytułu umów dzierżawy (art. 23a ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa, Dz.U. t. j. z 2024 r. poz. 589);

- ulgę w podatku rolnym, na indywidualny wniosek producenta rolnego złożony do wójta (art. 67a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa, Dz.U. t. j. z 2023 r. poz. 2383 i 2760).

Ponadto informuję, że funkcjonujący od 2006 r. na podstawie ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (Dz. U. z 2025 r. poz. 251)

system ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich umożliwia 65 % dopłatę z budżetu państwa do składki ubezpieczenia:

- upraw zbóż, w tym gryki i kukurydzy, upraw rzepaku, rzepiku, słonecznika, facelii, gorzycy, lnu, konopi włóknistych, chmielu, tytoniu, warzyw gruntowych, drzew i krzewów owocowych, truskawek, ziemniaków, buraków cukrowych, bobowatych grubonasiennych (roślin strączkowych), w tym soi, upraw bobowatych drobnonasiennych lub roślin zielarskich, od zasiewu lub wysadzenia do ich zbioru, od ryzyka wystąpienia szkód spowodowanych przez huragan, powódź, deszcz nawalny, grad, piorun, obsunięcie się ziemi, lawinę, suszę, ujemne skutki przezimowania oraz przymrozki wiosenne lub
- bydła, koni, owiec, kóz, drobiu lub świń od ryzyka wystąpienia szkód spowodowanych przez huragan, powódź, deszcz nawalny, grad, piorun, obsunięcie się ziemi, lawinę oraz w wyniku uboju z konieczności.

Od stycznia 2025 roku wprowadzono zmiany do ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, które rozszerzyły katalog upraw, do których udzielane są ze środków budżetu państwa dopłaty do składek z tytułu zawarcia umów ubezpieczenia o słonecznik, facelię, len, konopie włókniste, bobowate drobnonasienne, rośliny zielarskie i gorzycę.

Dodatkowo w celu zwiększenia dostępności ubezpieczenia - zwiększona została fakultatywna franszyza do 35 % w przypadku ubezpieczenia upraw drzew i krzewów owocowych oraz truskawek oraz zwiększone zostały limity procentowe stawek sumy ubezpieczenia za ubezpieczenia upraw drzew i krzewów owocowych oraz truskawek z dopłatą do składek ubezpieczenia z 9 % dla gleb I-IV klasy, 12 % dla gleb V klasy i 15 % dla gleb VI klasy odpowiednio do: 20 %, 22 % i 25 %.

Ponadto, aktualnie konsultowany jest projekt Wytycznych szczegółowych dotyczących przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy dla interwencji I.12.2 Dofinansowanie funduszy wzajemnościowych w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027. W projekcie Wytycznych proponuje się 70 % dofinansowanie kosztów tworzenia funduszy wzajemnościowych w formie małych towarzystw ubezpieczeń wzajemnych lub związków wzajemności członkowskiej w ramach istniejących towarzystw ubezpieczeń wzajemnych oraz

refinansowanie przez pierwsze trzy lata 70 % wypłaconych odszkodowań przez nowo utworzone fundusze wzajemnościowe.

Powyższe zapobiegnie zmniejszeniu dochodów producentów rolnych w przypadku wystąpienia niekorzystnych zjawisk atmosferycznych lub spadkiem cen produktów rolnych.

Uprzejmie informuję, iż w odpowiedzi na wnioski zgłaszane do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w związku z trudnościami w dostępie do preferencyjnego ubezpieczenia upraw rolnych, aktualnie prowadzone są prace nad zmianą ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich w celu uproszczenia systemu dopłat do składek producentów rolnych ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich.

Ponadto, w odniesieniu do płatności bezpośrednich należy wyjaśnić, że w przypadku, gdy rolnik nie jest w stanie spełnić kryteriów kwalifikowalności ze względu na czynniki od niego niezależne, przepisy unijne przewidują w stosownych przypadkach stosowanie klauzuli dotyczącej wystąpienia siły wyższej oraz nadzwyczajnych okoliczności. Zgodnie z art. 3 rozporządzenia 2021/2116(1) m.in. poważne zdarzenie pogodowe (np. susza, gradobicie, powódź, mróz, piorun, osuwiska ziemi, zalanie na skutek opadów atmosferycznych) powodujące duże szkody w gospodarstwie uznaje się za siłę wyższą lub nadzwyczajne okoliczności.

Zgodnie z obowiązującymi rozwiązaniami prawnymi beneficjent zachowuje prawo do otrzymania pomocy w przypadku, gdy niezgodność z warunkami przyznawania pomocy wynika z działania siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności, pod warunkiem, że grunty spełniały warunki kwalifikowalności w dniu wystąpienia siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności. Jednocześnie w tych przypadkach nie są nakładane kary.

W przypadku wystąpienia siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności, które mogą mieć wpływ na powierzchnię kwalifikującą się do płatności, niezwłocznie po wystąpieniu tego zdarzenia rolnik powinien złożyć do biura powiatowego ARiMR pisemne oświadczenie o zaistniałych okolicznościach, opatrzone czytelnym podpisem

i datą złożenia wraz z dowodami potwierdzającymi wystąpienie nadzwyczajnych okoliczności lub siły wyższej.

Dowodem potwierdzającym wystąpienie siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności może być wszystko, co może przyczynić się do wyjaśnienia sprawy i nie jest sprzeczne z prawem. Dowodem mogą być dokumenty, zeznania świadków, opinie biegłych oraz oględziny.

Decyzje dotyczące siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności podejmowane są indywidualnie w odniesieniu do każdego przypadku, na podstawie ww. dowodów.

Szczegółowe informacje znajdują się na stronie: <https://www.gov.pl/web/arimr/sila-wyzsza-i-nadzwyczajne-okolicznosci-w-roku-2025>.

Jednocześnie należy poinformować, że wychodząc naprzeciw oczekiwaniom polskich rolników dotyczącym jak najwcześniejszej realizacji środków z tytułu dopłat, w tym roku planowane jest także uruchomienie wypłat zaliczek z tytułu płatności bezpośrednich i płatności II filaru WPR. Zaliczki będą wypłacane w najwcześniejszym możliwym terminie (tj. od 16 października br.) oraz w maksymalnej wysokości dopuszczonej przepisami UE. Należy poinformować, że na wniosek państw członkowskich, Komisja Europejska podjęła już prace nad przepisami umożliwiającymi zwiększenie na rok 2025 poziomu zaliczek z 50% do 70% w przypadku płatności bezpośrednich oraz z 75% do 85% w przypadku płatności II filaru WPR. Rozporządzenia KE regulujące powyższe kwestie mają zostać opublikowane w drugiej połowie września.

3. Czy Ministerstwo przekazało Ministerstwu Infrastruktury informacje o zaniedbaniach PGW Wody Polskie w utrzymaniu infrastruktury wodnej na Żuławach i zażądało działań naprawczych?
7. Czy Ministerstwo poprze wprowadzenie specustawy dla Żuław, umożliwiającej szybkie wsparcie finansowe dla rolników, uproszczenie procedur oraz współpracę z samorządami i PGW Wody Polskie w celu odbudowy infrastruktury i zapobiegania dalszym stratom?

Odpowiadając na powyższe pytania uprzejmie informuję, że nadzór nad działalnością Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie leży w gestii Ministra Infrastruktury.

Nadmienić jedynie można, że w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 realizowane jest poddziałanie 4.3. Wsparcie na inwestycje związane z rozwojem, modernizacją i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa w zakresie „Zarządzania zasobami wodnymi” (2), z którego można było pozyskać środki na inwestycje związane z gospodarką wodną. Wsparcie miało na celu zwiększanie możliwości retencyjnych oraz przeciwdziałanie powodzi i suszy w zlewniach rolniczych. Beneficjentem wsparcia były gminy oraz Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie (PGW WP). W przypadku PGW WP w ramach działania finansowaniu (kwota wsparcia do 10 mln zł na operację) podlegały prace związane z budową lub przebudową urządzeń wodnych i hydrotechnicznych na ciekach wodnych. W 2022 r. powstała lista inwestycji, które zostały objęte wsparciem w ramach ww. poddziałania. Inwestycje te zostały zaopiniowane przez działający przy Ministrze Rolnictwa i Rozwoju Wsi zespół opiniodawczo-doradczy. Wśród zaopiniowanych inwestycji były również te, zlokalizowane na obszarze Żuław Wiślanych. Prace dotyczące tych inwestycji polegały głównie na modernizacji sieci melioracyjnej, wraz z jej infrastrukturą, w tym budowie nowych urządzeń melioracyjnych.

W przypadku gmin zakres wsparcia obejmował budowę małych zbiorników retencyjnych o powierzchni nieprzekraczającej 5000 m² oraz głębokości nieprzekraczającej 3 m od naturalnej powierzchni terenu, których celem jest gromadzenie nie tylko wody opadowe i roztopowe, ale także będą mogły dodatkowo korzystać z wód gruntowych i wód płynących, np. w rowach melioracyjnych. Dodatkowo za koszty kwalifikowalne obejmujące infrastrukturę towarzyszącą uznano m.in. koszty urządzania stref buforowych (ekotonowych) służących redukcji zanieczyszczeń spływających do zbiornika, urządzania wodopojów o łagodnym pochyleniu zejścia dla zwierząt (dzikich) do wody, umocnienia wlotów i wylotów, upustów, przelewów, przewalów. Inwestycja mogła być zrealizowana w miejscowości należącej do gminy wiejskiej, gminy miejsko-wiejskiej (z wyłączeniem miast liczących powyżej 5 tys. mieszkańców), gminy miejskiej (z wyłączeniem miejscowości liczących

powyżej 5 tys. mieszkańców). Maksymalna kwota dofinansowania wynosiła 500 tys. zł na operację (bez limitu na gminę).

6. *Jakie konkretne działania podejmuje Ministerstwo, aby zabezpieczyć sezon rolniczy 2025 na Żuławach, w tym odtworzenie upraw i ochronę zdegradowanych gleb?*

Uprzejmie informuję, iż skierowałem pismo do podmiotów certyfikujących w integrowanej produkcji roślin, w którym zwróciłem uwagę na trudną sytuację rolników, których gospodarstwa uległy zalaniu lub podtopieniu.

W przedmiotowej korespondencji wskazałem, że jeśli producent roślin dokonał zgłoszenia o zamiarze stosowania integrowanej produkcji roślin, natomiast ze względu na panujące warunki został zmuszony do przyspieszenia lub opóźnienia określonych zabiegów, w tym siewu, podmiot certyfikujący może uwzględnić nadzwyczajne warunki panujące na terenach objętych powodzią i podjąć się certyfikacji uprawy zgłoszonej przez producenta roślin jeśli możliwe jest wykonanie czynności administracyjnych i kontrolnych niezbędnych do sprawdzenia spełniania wymagań integrowanej produkcji roślin i certyfikacji roślin.

Podmioty certyfikujące już w ubiegłym roku otrzymały pismo, w związku z powodzią na Dolnym Śląsku, dotyczące wydawania certyfikatów poświadczających stosowanie integrowanej produkcji roślin na terenach dotkniętych powodzią (lub innymi klęskami prowadzącymi do zniszczenia plonów). Ma ono zastosowanie również do obecnej sytuacji.

Otrzymanie certyfikatu jest warunkiem niezbędnym do wsparcia rolników płatnościami w ramach ekoschematu integrowana produkcja roślin, dlatego ważne jest jednolite i uwzględniające trudną sytuację rolników działanie podmiotów certyfikujących w przypadku certyfikacji zbiorów w 2025 r. i zakładania upraw ozimych zgodnie z zasadami integrowanej produkcji roślin.

Z wyrazami szacunku

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Stefan Krajewski

/podpisano elektronicznie/

Podstawa prawna:

- (1) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 z dnia 2 grudnia 2021 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylecia rozporządzenia (UE) nr 1306/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 6.12.2021, z późn. zm.);
- (2) Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 lipca 2022 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje typu „Zarządzanie zasobami wodnymi” w ramach poddziałania „Wsparcie na inwestycje związane z rozwojem, modernizacją i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz.U. 2022 poz. 1519 oraz z 2023 r., poz. 1299).

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów